

ĐƯA NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI ĐẢNG BỘ TỈNH LẦN THỨ I VÀO CUỘC SỐNG

PHÓ BÍ THƯ TỈNH ỦY, CHỦ TỊCH UBND TỈNH NGUYỄN HOÀNG GIANG:

Kiểm tra 2 dự án y tế, giáo dục → 2

Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Hoàng Giang kiểm tra tiến độ thi công dự án Bệnh viện Đa khoa tỉnh. ẢNH: THANH NHỊ

ĐẠI BIỂU HĐND TỈNH:

Tiếp xúc cử tri ở các địa phương → 2

Đại biểu HĐND tỉnh và đại biểu HĐND phường Trường Quang Trọng tiếp xúc cử tri trên địa bàn phường. ẢNH: DƯƠNG NƯƠNG

Xây dựng nền hành chính vì dân

Nhân viên Trung tâm Phục vụ hành chính công phường Cẩm Thành hướng dẫn người dân thực hiện thủ tục hành chính. ẢNH: HIẾN THU

Chủ tịch UBND xã Nghĩa Hành Nguyễn Ngọc Tuấn thường xuyên có mặt tại Trung tâm Phục vụ hành chính công xã để gặp gỡ, trao đổi trực tiếp với người dân để giải quyết thủ tục hành chính. ẢNH: MỸ HOA

Cán bộ tư pháp - hộ tịch xã Đăk Tô Trần Thị Thanh Xuân hướng dẫn người dân quy trình giải quyết thủ tục hành chính trong lĩnh vực tư pháp - hộ tịch.

ẢNH: HOÀNG LỘC

Quyết tâm cùng cả nước gỡ "thẻ vàng" IUU → 3

Chiến công nơi biên giới → 5

Chuyển đổi số góp phần nâng cao chất lượng giáo dục → 7

PHÓ BÍ THƯ TỈNH ỦY, CHỦ TỊCH UBND TỈNH NGUYỄN HOÀNG GIANG:

Kiểm tra 2 dự án y tế, giáo dục

Chiều 7/10, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Hoàng Giang kiểm tra tiến độ thi công dự án Bệnh viện Đa khoa tỉnh và Trường Chính trị tỉnh (giai đoạn 2) do Ban Quản lý dự án Đầu tư xây dựng các công trình dân dụng và công nghiệp tỉnh làm chủ đầu tư.

Công trình Bệnh viện Đa khoa tỉnh thuộc dự án Đầu tư sửa chữa, cải tạo, nâng cấp xây dựng cơ sở vật chất và mua sắm trang thiết bị y tế của ngành y tế. Công trình có quy mô cải tạo, nâng cấp khối nhà tầng phía nam và phía bắc; cải tạo, nâng cấp khu cấp cứu, khu nội trú, khoa phẫu thuật, gây mê hồi sức; sửa chữa 2 thang thoát hiểm, các hạng mục phụ trợ và mua sắm trang thiết bị y tế.

Tổng kinh phí khoảng 150 tỷ đồng, trong đó phần xây dựng, thiết bị xây dựng khoảng 70 tỷ

đồng; phần thiết bị y tế khoảng 80 tỷ đồng. Công trình khởi công tháng 6/2025; thời gian dự kiến hoàn thành 6/2026. Tuy nhiên, do tính chất thiết kế của công trình, ngay sau khi khởi công, chủ đầu tư đã dồn dốc nhà thầu đẩy nhanh tiến độ thi công.

Hiện các hạng mục cải tạo, sửa chữa thuộc khối nhà tầng phía nam và bắc, khu cấp cứu, khu nội trú, khoa phẫu thuật, gây mê hồi sức đã cơ bản hoàn thành, kế hoạch sẽ bàn giao đưa vào sử dụng trong tháng 10/2025. Các hạng mục công trình phụ trợ như hệ thống cấp, thoát nước ngoài nhà; tường rào cổng ngõ thi công đảm bảo kế hoạch. Phần trang thiết bị y tế, hiện đã đưa vào hoạt động một số thiết bị như máy siêu âm chuyên tim mạch, hệ thống CT scanner 128 lát cắt/vòng quay.

Về giải ngân, năm 2025 bố trí gần 150 tỷ đồng, đến nay đã giải ngân 100% vốn được bố trí.

Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Hoàng Giang nhấn mạnh, đây là công trình vừa sửa chữa, vừa tiếp nhận khám, chữa bệnh cho người dân. Vì thế, chủ đầu tư phải yêu cầu nhà thầu có giải pháp thi công đảm bảo vệ sinh môi trường, giảm bụi và tiếng ồn, giảm thiểu ảnh hưởng đến người bệnh đang điều trị tại đây. Việc đẩy nhanh tiến độ phải gắn với đảm bảo chất lượng, phát huy tối đa công năng, phục vụ tốt công tác khám, chữa bệnh cho người dân.

Dự án Trường Chính trị tỉnh (giai đoạn 2) có tổng mức đầu tư 80 tỷ đồng; đầu tư xây dựng mới các hạng mục khối giảng đường C, khối hội trường 350 chỗ, nhà đa năng, ký túc xá số 2 và các hạng mục phụ trợ; sửa

chữa hạng mục ký túc xá 4 tầng và bị hệ thống thiết bị công trình. Tiến độ thực hiện dự án năm 2023 - 2026. Hiện nay, khối ký túc xá xây mới và ký túc xá cải tạo đã hoàn thành, bàn giao và đưa vào sử dụng. Các hạng mục phụ trợ đến nay cũng đã cơ bản thi công hoàn thành. Các hạng mục còn lại dự kiến hoàn thành trong tháng 12/2025. Về tiến độ giải ngân, năm 2025 bố trí vốn 25 tỷ đồng, hiện đã giải ngân đạt 100%.

Sau khi kiểm tra, Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Hoàng Giang ghi nhận những nỗ lực của chủ đầu tư trong việc dồn dốc nhà thầu thi công vượt tiến độ. Đồng thời, ghi nhận các kiến nghị của chủ đầu tư về bổ sung vốn để kịp thời thanh toán khối lượng đã hoàn thành cho nhà thầu thi công.

THANH NHỊ

ĐẠI BIỂU HĐND TỈNH:

Tiếp xúc cử tri ở các địa phương

Ngày 7/10, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch Thường trực HĐND tỉnh Nguyễn Cao Phúc cùng Tổ đại biểu số 12 HĐND tỉnh và Tổ đại biểu HĐND phường Trương Quang Trọng tiếp xúc cử tri (TXCT) trên địa bàn phường trước kỳ họp thường lệ cuối năm 2025 HĐND tỉnh khóa XIII, nhiệm kỳ 2021 - 2026.

Tại buổi tiếp xúc, cử tri phường Trương Quang Trọng đã nêu 22 kiến nghị liên quan đến đời sống dân sinh, hạ tầng giao thông, môi trường, an toàn thực phẩm và chế độ chính sách. Cử tri đề nghị đẩy nhanh tiến độ thi công dự án đường Thạch Bích - Tịnh Phong để phân luồng giao thông, tránh ùn tắc, tạo thuận lợi cho người dân trong đi lại; mở rộng tuyến đường Nguyễn Văn Linh vì thường xuyên xảy ra ùn tắc vào giờ cao điểm. Có biện pháp bình ổn giá cát xây dựng, giúp người dân giảm chi phí trong xây dựng. Xử lý tình trạng ô nhiễm tại kênh chim Sơn Tịnh do nước thải từ cụm công nghiệp làng nghề, gây mùi hôi, ảnh hưởng đến đời

sống người dân. Cử tri cũng bày tỏ lo ngại về tình trạng hàng giả, hàng kém chất lượng trên thị trường, đề nghị tăng cường kiểm tra, xử lý nghiêm các cơ sở sản xuất, kinh doanh vi phạm. Trước diễn biến phức tạp của dịch tả heo Châu Phi, đề nghị tỉnh có chính sách hỗ trợ kịp thời để người dân khắc phục thiệt hại, sớm tái đàn, ổn định sinh kế.

Phát biểu tại buổi TXCT, Phó Chủ tịch Thường trực HĐND tỉnh Nguyễn Cao Phúc lưu ý, những vấn đề thuộc thẩm quyền của địa phương phải được xử lý dứt điểm, đảm bảo quyền lợi chính đáng của người dân và tuân thủ quy định pháp luật; đồng thời yêu cầu tổng hợp, báo cáo đầy đủ những nội dung cử tri kiến nghị để báo cáo các đơn vị xem xét, giải quyết theo thẩm quyền.

Chiều 7/10, Tổ đại biểu HĐND tỉnh gồm Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Trưởng Ban Quản lý KKT Dung Quất và các KCN Quảng Ngãi Lương Kim Sơn; Giám đốc Sở Xây dựng Nguyễn Phúc Nhân; Phó Trưởng Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh

Lê Hoàng Tân và các đại biểu HĐND xã Bình Sơn đã có buổi TXCT tại xã Bình Sơn.

Cử tri xã Bình Sơn bày tỏ phần khởi khi mô hình chính quyền địa phương 2 cấp đi vào hoạt động ổn định, chuyển biến tích cực trong công tác cải cách thủ tục hành chính. Nhiều ý kiến, kiến nghị được cử tri đề nghị các cấp, ngành quan tâm, như đầu tư nạo vét, sửa chữa kênh mương nội đồng, phí xây dựng các tuyến đường giao thông nông thôn; việc thực hiện tách thửa, chuyển nhượng đất còn gặp nhiều khó khăn. Khắc phục tình trạng ô nhiễm môi trường, rác thải, vật nuôi; quan tâm chế độ chính sách cho người có công, bảo trợ xã hội...

Sáng 10/7, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Bí thư Đảng ủy phường Kon Tum Nguyễn Thanh Hà, cùng Tổ đại biểu HĐND tỉnh (đơn vị số 1) TXCT phường Đắk Cấm.

Cử tri phường Đắk Cấm kiến nghị, việc quy hoạch đất cây xanh, giao thông và các dự án đã lâu, nhưng chưa triển khai, ảnh hưởng đến đời sống của người dân, do đó cần rà soát, đầu tư

thực hiện các tuyến đường đã xuống cấp và tuyến đường đã được người dân hiến đất. Việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất hiện nay còn bất cập, gây khó khăn cho người dân khi thực hiện, đề nghị cơ quan chuyên môn và địa phương cắt giảm thủ tục hành chính; đồng thời sớm hoàn chỉnh dữ liệu đất đai... Điều chỉnh phí thu gom rác tại các thôn, tổ dân phố...

Sáng cùng ngày, Tổ đại biểu HĐND tỉnh gồm có Phó Bí thư chuyên trách Đảng ủy các cơ quan Đảng tỉnh Trương Thị Mỹ Trang; Trưởng Ban Dân tộc HĐND tỉnh A Vương cũng đã có buổi TXCT thôn Thạch Nội, xã Ba Gia.

Cử tri thôn Thạch Nội nêu nhiều ý kiến, kiến nghị liên quan đến vấn đề dân sinh, như cần nâng cấp, sửa chữa đường giao thông nông thôn; đẩy nhanh tiến độ cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Đầu tư nạo vét, kiên cố hóa kênh mương thủy lợi; quy hoạch nghĩa trang nhân dân; đảm bảo nguồn nước phục vụ sản xuất và sinh hoạt của người dân trong mùa khô...

PV - CTV

Huy động nguồn lực tạo sinh kế bền vững cho người dân

Chiều 7/10, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Y Ngoc làm việc với xã Mô Rai. Trong 9 tháng năm 2025, xã đã nhanh chóng kiến tạo tổ chức bộ máy; tập trung triển khai đồng bộ các nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh. Trong đó, diện tích cây trồng các loại vượt kế hoạch; xã đạt 14/19 tiêu chí nông thôn mới, có 4 thôn đạt chuẩn thôn nông thôn

mới. Các chính sách an sinh xã hội, giảm nghèo, y tế, giáo dục thực hiện hiệu quả; an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn ổn định.

Tuy nhiên, địa phương vẫn còn nhiều khó khăn như hạ tầng xuống cấp, thiếu kinh phí sửa chữa trụ sở, mua sắm thiết bị phục vụ hoạt động chuyên môn; nhân lực ở một số phòng chuyên môn còn thiếu. Nhiều người dân còn ngại tham gia các dự án vay vốn tạo sinh kế

do thời gian thu hồi vốn ngắn. Xã Mô Rai kiến nghị tỉnh xem xét kéo dài thời gian thu hồi vốn các dự án vay vốn tạo sinh kế; bố trí vốn sửa chữa trụ sở, phân bổ đất xây dựng trường học; sớm ban hành quy định phân cấp quản lý cán bộ, bố trí nhân lực phù hợp...

Phát biểu tại buổi làm việc, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Y Ngoc đề nghị xã Mô Rai huy động hiệu quả các nguồn lực để tạo sinh kế bền

vững cho người dân. Chú trọng hướng dẫn người dân áp dụng khoa học kỹ thuật, cải tạo vườn tạp, chuyển đổi cơ cấu cây trồng phù hợp, ưu tiên phát triển các cây trồng chủ lực như cà phê, cây ăn quả; phát triển hợp tác xã, tổ hợp tác để liên kết sản xuất theo hướng hàng hóa. Đẩy mạnh phát triển du lịch văn hóa cộng đồng. Tăng cường tuyên truyền xóa bỏ hủ tục, chăm lo công tác giáo dục và y tế...

HOÀNG THANH

Độc nhanh:

Ban hành Nghị quyết quy định mức học phí đối với các cơ sở giáo dục công lập. Tại Tờ trình số 57/TT-UBND ngày 7/10/2025, UBND tỉnh đăng ký trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết quy định mức học phí đối với các cơ sở giáo dục công lập mầm non, giáo dục phổ thông, giáo dục thường xuyên công lập trên địa bàn tỉnh từ năm học 2025 - 2026. Mục tiêu là đảm bảo tính pháp lý cho việc thực hiện các chính sách hỗ trợ học phí. Đồng thời, đảm bảo tính ổn định, phù hợp với thực tiễn, tạo sự bình đẳng trong hỗ trợ chính sách của cùng đối tượng học sinh, nâng cao chất lượng giáo dục và tính thống nhất của hệ thống pháp luật.

H.LAM

Phản công thực hiện nhiệm vụ cải cách hành chính của tỉnh. Chủ tịch UBND tỉnh đã ban hành Quyết định phân công thực hiện nhiệm vụ cải cách hành chính (CCHC) của tỉnh cho các sở, ban, ngành, địa phương, thay thế Quyết định số 380/QĐ-UBND ngày 28/3/2022. Chủ tịch UBND tỉnh giao các sở, ban ngành và UBND các xã, phường, đặc khu triển khai, tuyên truyền, quán triệt thực hiện các chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về CCHC và tổ chức triển khai, thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ CCHC theo chức năng, nhiệm vụ, các nội dung công việc được giao. Phối hợp với các cơ quan liên quan tham mưu, trình UBND tỉnh, Chủ tịch UBND tỉnh quyết định các chủ trương, biện pháp đẩy mạnh CCHC, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý thuộc ngành, lĩnh vực được phân công.

M.ANH

Thu hút 12 dự án đầu tư mới vào các khu kinh tế và khu công nghiệp. Từ đầu năm đến nay, Ban Quản lý KKT Dung Quất và các KCN tỉnh đã cấp quyết định chấp thuận chủ trương đầu tư, đồng thời chấp thuận nhà đầu tư đối với 12 dự án, với tổng vốn đăng ký đầu tư hơn 12,37 nghìn tỷ đồng; điều chỉnh 39 dự án, trong đó có 15 dự án điều chỉnh tăng vốn, với tổng vốn tăng thêm 7.647 tỷ đồng; chấm dứt hoạt động 11 dự án. Tổng vốn đăng ký cấp mới và vốn đăng ký tăng thêm đạt 271% kế hoạch năm. Lũy kế đến nay, tất cả các KKT và KCN trên địa bàn tỉnh có 448 dự án còn hiệu lực, với tổng vốn đăng ký đầu tư gần 416,68 nghìn tỷ đồng (19,2 tỷ USD), trong đó có 66 dự án FDI và 382 dự án đầu tư trong nước.

P.V

Khai mạc Giải vô địch Bóng chuyền nam, nữ tỉnh Quảng Ngãi năm 2025. Sáng 7/10, tại Nhà thi đấu tổng hợp tỉnh (phường Kon Tum), Sở VH - TT&DL tổ chức khai mạc Giải vô địch Bóng chuyền nam, nữ tỉnh Quảng Ngãi năm 2025. Giải năm nay quy tụ hơn 100 vận động viên đến từ 8 đội (4 đội nam, 4 đội nữ) thuộc các địa phương, đơn vị trong tỉnh. Các đội chia thành 2 bảng nam và nữ, thi đấu vòng tròn tính điểm để chọn ra các đội Nhất, Nhì, Ba và Khuyến khích ở mỗi bảng. Giải vô địch Bóng chuyền nam, nữ tỉnh Quảng Ngãi năm 2025 diễn ra trong 3 ngày (7-9/10).

H.THANH

Quyết tâm cùng cả nước gỡ “thẻ vàng” IUU

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, tỉnh Quảng Ngãi đang tập trung khắc phục các tồn tại, hạn chế, quyết tâm cùng cả nước gỡ “thẻ vàng” thủy sản trong năm 2025. Phó trưởng Ban Bảo và Phát triển, Truyền hình Quảng Ngãi đã có cuộc trao đổi với Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường Hồ Trọng Phương về nội dung này.

CHUYỂN BIẾN TÍCH CỰC

PV: Sau gần 8 năm triển khai công tác chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU), tỉnh ta đã đạt được những kết quả quan trọng nào, thưa ông?

Ông Hồ Trọng Phương: Tháng 10/2017, Ủy ban Châu Âu (EC) đã đưa ra cảnh báo “thẻ vàng” đối với thủy sản khai thác của Việt Nam do ngành thủy sản nước ta vi phạm các quy định về khai thác IUU. Việc EC cảnh báo “thẻ vàng” không chỉ ảnh hưởng đến xuất khẩu thủy sản sang thị trường Châu Âu, mà còn đặt ra yêu cầu cấp bách về việc hoàn thiện hệ thống pháp luật và nâng cao hiệu lực, hiệu quả xử lý vi phạm.

Xác định công tác phòng, chống khai thác IUU, gỡ “thẻ vàng” thủy sản là nhiệm vụ ưu tiên, cấp bách, thời gian qua, cấp ủy, chính quyền địa phương liên quan, cùng các cơ quan chức năng của tỉnh đã tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện các chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, UBND tỉnh đối với công tác chống khai thác IUU và phát triển bền vững ngành thủy sản. Với nhiều giải pháp quyết liệt, đến nay, công tác chống khai thác IUU của tỉnh đã đạt được nhiều kết quả tích cực.

Tính đến cuối tháng 9/2025, toàn tỉnh có hơn 4.900 tàu cá có chiều dài từ 6m trở lên, trong đó có 4.693 tàu đã được cấp giấy phép khai thác thủy sản (chiếm gần 96%); có 2.979/3.035 tàu cá có chiều dài từ 15m trở lên đã lắp thiết bị giám sát hành trình (VMS), chiếm hơn 98%. Tàu cá đã đăng ký, đăng kiểm được viết biển số, đánh dấu tàu cá đạt tỷ lệ 100%. Đồng thời, đã cập nhật thông tin vào phần mềm Cơ sở dữ liệu nghề cá quốc gia VNFishbase. Từ năm 2024 đến nay, Quảng Ngãi không để xảy ra tàu cá, ngư dân vi phạm vùng biển nước ngoài.

Có được những kết quả trên là nhờ cơ quan chuyên môn đã tham mưu UBND tỉnh thực hiện đầy đủ, kịp thời, nghiêm túc các

Cán bộ, chiến sĩ Trạm Kiểm soát Biên phòng Cổ Lũy, xã An Phú kiểm tra thủ tục giấy tờ trước khi cho ngư dân xuất bến.

ANH: HỒNG HOA

Tàu cá của ngư dân trong tình cảnh chỉ định Tỉnh Hòa, xã Đông Sơn bắc đờ hải sản.

UBND tỉnh đã ban hành kế hoạch thực hiện nhiệm vụ chống khai thác IUU cao điểm trong các tháng cuối năm 2025 và năm 2026. Trong đó, phân công rõ trách nhiệm của cơ quan, lực lượng chức năng, thời gian hoàn thành, sản phẩm cụ thể. Các lực lượng chức năng của tỉnh kiên quyết xử lý các hành vi vi phạm quy định về chống khai thác IUU; xử lý triệt để, không có “vùng cấm” làm cơ sở răn đe, thay đổi nhận thức của ngư dân. Đồng thời, các xã, phường ven biển, đặc biệt là Sơn Hải phải gắn trách nhiệm người đứng đầu với kết quả chống khai thác IUU, yêu cầu ngư dân ký cam kết không vi phạm, quyết tâm cùng cả nước gỡ “thẻ vàng” thủy sản của EC trong năm 2025.

chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo Quốc gia về chống khai thác IUU, Bộ Nông nghiệp và Môi trường, Tỉnh ủy. Công tác truyền thông, tuyên truyền về chống khai thác IUU được thực hiện thường xuyên, liên tục bằng nhiều hình thức. Tại tất cả các cảng đều có loa phát thanh, pano, áp phích trực quan để ngư dân, chủ tàu dễ thấy, dễ hiểu, dễ nắm bắt và tuân thủ các quy định về chống khai thác IUU. Cùng với đó, công tác theo dõi, kiểm soát và giám sát hoạt động tàu cá được triển khai đồng bộ trên biển, tại cảng cá, cửa biển, tại chính quyền cơ sở, cộng đồng ngư dân và trên hệ thống VMS. Các vi phạm về mất kết nối VMS, vượt ranh giới khai thác đều đã được lực lượng chức năng kiểm tra, xử lý theo đúng quy định. Cùng với quản lý đội tàu,

tinh siết chặt truy xuất nguồn gốc thủy sản tại các cảng cá, đảm bảo minh bạch sản lượng khai thác, đáp ứng yêu cầu xuất khẩu sang thị trường quốc tế.

PV: Ông cho biết ý nghĩa của việc gỡ “thẻ vàng” thủy sản?

Ông Hồ Trọng Phương: Dự kiến trong tháng 10/2025, Đoàn thanh tra của EC sẽ sang Việt Nam kiểm tra lần 5 về chống khai thác IUU. Đây là cơ hội cuối cùng để Việt Nam gỡ bỏ “thẻ vàng” IUU đã được cảnh báo từ năm 2017. Việc gỡ “thẻ vàng” thủy sản mang ý nghĩa quan trọng, cải thiện uy tín và vị thế của ngành thủy sản Việt Nam trên thị trường quốc tế, giúp tăng kim ngạch xuất khẩu, giảm chi phí, tránh thiệt hại cho ngư dân và doanh nghiệp. Đồng thời, thể hiện trách nhiệm trong việc tuân thủ

các cảng cá chỉ định tại các cửa biển khác để lên cá gây khó khăn cho hoạt động thủy sản của ngư dân và công tác quản lý...

PV: Để khắc phục các tồn tại, hạn chế, quyết tâm cùng cả nước gỡ “thẻ vàng” thủy sản trong năm 2025, tỉnh triển khai các giải pháp nào, thưa ông?

Ông Hồ Trọng Phương: Thực hiện Chỉ thị số 32-CT/TW ngày 10/4/2024 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác chống khai thác IUU và phát triển bền vững ngành thủy sản, Tỉnh ủy, UBND tỉnh đã ban hành các kế hoạch, văn bản chỉ đạo kịp thời. Trong đó, phân công rõ trách nhiệm, bố trí nguồn lực, sự phối hợp giữa các cơ quan, lực lượng chức năng khẩn trương giải quyết dứt điểm các tồn tại, hạn chế trong công tác chống khai thác IUU của tỉnh. Đặc biệt, UBND tỉnh đã ban hành các quy định và triển khai quản lý đội tàu phù hợp với Luật Thủy sản năm 2017 và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật theo quy định. Triển khai và hoàn thành đăng ký, đăng kiểm và cấp phép đối với tàu cá “3 không” (không đăng ký, không đăng kiểm, không cấp phép) theo quy định tại Thông tư số 06/2024/TT-BNNPTNT ngày 6/5/2024.

Hiện trên toàn tỉnh còn nhiều tàu cá có nguy cơ vi phạm khai thác IUU. Đối với số tàu này, Sở Nông nghiệp và Môi trường sẽ phối hợp với các cơ quan, lực lượng chức năng, chính quyền địa phương đưa vào diện kiểm soát đặc biệt. Đồng thời, quyết tâm hàng tuần giảm dần số tàu cá có nguy cơ vi phạm khai thác IUU. Trong đó, tàu nào đủ điều kiện sẽ cấp phép, tàu nào không đủ điều kiện theo đúng quy định sẽ xóa đăng ký. Đối với các tàu không đủ điều kiện thì phân công cán bộ địa phương, đảng viên theo dõi, lập danh sách và kiên quyết không cho phép ra khơi. Về việc truy xuất nguồn gốc thủy sản, hiện nay, các cảng cá đã áp dụng phương thức truy xuất nguồn gốc điện tử nên tàu ra, vào cảng đều được kiểm soát 100%. Từ nay đến trước ngày 15/10/2025, phải tập trung xử lý dứt điểm các tàu cá vi phạm mất kết nối VSM theo chỉ đạo của Bộ Nông nghiệp và Môi trường. Để giải quyết vấn đề này, Sở Nông nghiệp và Môi trường đã giao cho Chi cục Thủy sản - Biển đảo tỉnh phân công cán bộ, hàng ngày có trách nhiệm gặp gỡ chủ tàu, người nhà chủ tàu hoặc đến địa phương để nắm danh sách và kiến quyết xử lý theo đúng quy định.

PV: Xin cảm ơn ông!

HỒNG HOA (thực hiện)

Xây dựng nền hành chính vì dân

Sự vận hành của mô hình chính quyền địa phương 2 cấp không chỉ là bước đổi mới trong tổ chức bộ máy, mà còn mở ra nền tảng quản trị hiện đại. Đặc biệt, với những yêu cầu đặt ra về tư duy, năng lực và tinh thần phục vụ của đội ngũ cán bộ, nhất là tại cấp cơ sở sẽ là cơ hội để đội ngũ cán bộ khẳng định năng lực và bản lĩnh.

Kỳ 1: Lấy người dân làm trung tâm phục vụ

Cùng với cả nước, tỉnh Quảng Ngãi đã hoàn thành nhiệm vụ lịch sử về sắp xếp tổ chức bộ máy và đơn vị hành chính, gắn với vận hành chính quyền địa phương 2 cấp từ ngày 1/7/2025. Sau thời gian chính thức vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, những chuyển động bước đầu từ thực tiễn đến cơ sở đã mang lại hiệu quả tích cực.

Hơn 3 tháng kể từ khi mô hình chính quyền địa phương 2 cấp chính thức vận hành, cán bộ, đảng viên và nhân dân cả nước nói chung, trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi nói riêng rất quan tâm đến hiệu quả thực thi, nhất là ở cấp xã - nơi tiếp xúc trực tiếp với người dân và giải quyết phần lớn thủ tục hành chính (TTHC). Đặc biệt, việc đưa Trung tâm phục vụ hành chính công (PVHCC) về cấp xã được xem là điểm nhấn quan trọng trong cải cách hành chính, giúp người dân tiếp cận dịch vụ công nhanh chóng, thuận tiện.

"Làm hết việc, không hết giờ"

Vượt qua những trở ngại, lúng túng ban đầu, đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức (CB, CC, VC) và người lao động các xã, phường, đặc biệt là nỗ lực thực hiện các nhiệm vụ được giao. Tại xã Nghĩa Hành, Trung tâm PVHCC được đầu tư cơ sở hạ tầng, trang thiết bị khang trang, hiện đại. Đây cũng là địa phương đầu tiên của tỉnh lắp đặt và vận hành kioset bốc số, đặt lịch giải quyết TTHC trực tuyến từ ngày 1/7/2025. Ông Đỗ Quang Thái, ở thôn Hiệp Phố Trung cho biết, tôi đặt lịch hẹn giải quyết TTHC trực tuyến. Trong quá trình thực hiện thủ tục gia hạn giấy chứng nhận quyền sử dụng đất và thừa kế, tôi được cán bộ hướng dẫn chu đáo, tận tình. Vì vậy, thủ tục được hoàn thành nhanh chóng, tôi không phải đi lại nhiều lần.

Từ đầu tháng 7/2025 đến nay, Trung tâm PVHCC xã Nghĩa Hành tiếp nhận và giải quyết hồ sơ trực tuyến đạt gần 97,4 %, thanh toán trực tuyến đối với hồ sơ có phát sinh nghĩa vụ tài chính đạt 100%, tỷ lệ số hóa hồ sơ đạt trên 99% và tỷ lệ hồ sơ đã trả kết quả trước hạn đạt gần 100%. Theo Chủ tịch UBND xã Nghĩa Hành Nguyễn Ngọc Tuấn, sự hài lòng của người dân, doanh nghiệp là động lực để xã tiếp tục đổi mới,

Công chức Trung tâm Phục vụ Hành chính công phường Cẩm Thành tiếp nhận và giải quyết thủ tục hành chính cho người dân.

ANH: HIỂN THU

Chủ tịch UBND xã Nghĩa Hành Nguyễn Ngọc Tuấn thường xuyên có mặt tại Trung tâm Phục vụ hành chính công xã để gặp gỡ, trao đổi trực tiếp với người dân để giải quyết thủ tục hành chính.

ANH: MỸ HOA

Quảng Ngãi xếp hạng thứ 20/34 tỉnh, thành phố về Chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương

Bộ KH&CN vừa công bố bảng xếp hạng Chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương (PII) năm 2025. Theo đó, Quảng Ngãi xếp thứ 20 với 38,02 điểm. Chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương phản ánh bức tranh thực tế, tổng thể về hiện trạng phát triển kinh tế, xã hội dựa trên khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo của từng địa phương; đồng thời cung cấp căn cứ, bằng chứng về điểm mạnh, điểm yếu, yếu tố tiềm năng và điều kiện cần thiết để thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Đây là năm thứ 3 Bộ KH&CN chủ trì xây dựng PII trên toàn quốc và chấm điểm ở 34 tỉnh, thành. Năm 2024, tỉnh Quảng Ngãi (cũ) xếp thứ 24 toàn quốc và tỉnh Kon Tum (cũ) xếp thứ 35.

nâng cao chất lượng phục vụ, hướng đến xây dựng nền hành chính hiện đại. Xã đang chuẩn bị các điều kiện, phấn đấu số hóa 100% hồ sơ và tỷ lệ hồ sơ trực tuyến đạt 100%.

Sự hài lòng của người dân chính là minh chứng rõ nhất cho hiệu quả trong xây dựng chính quyền phục vụ. Phó Chủ tịch UBND kiêm Giám đốc Trung tâm PVHCC phường Cẩm Thành Võ Đức Anh cho biết, không chỉ người dân trong phường mà nhiều tổ chức, cá nhân ở các địa phương khác cũng đến trung tâm thực hiện các TTHC. Khối lượng công việc lớn, nên công chức, nhân viên của trung tâm thường

xuyên làm việc ngoài giờ, cả ngày thứ Bảy. Với phương châm "làm hết việc, không hết giờ", "lấy người dân làm trung tâm phục vụ", công chức, nhân viên chủ động sắp xếp công việc để giải quyết TTHC nhanh gọn, hiệu quả. Nhờ vậy, mức độ hài lòng và rất hài lòng của các tổ chức, cá nhân về quá trình giải quyết TTHC luôn đạt 100%.

Xã Đăk Tô là một trong những xã miền núi có sự bứt phá mạnh mẽ trong cải cách TTHC. Theo Bộ chỉ số phục vụ người dân, doanh nghiệp trong thực hiện TTHC, cung cấp dịch vụ công trên Cổng Dịch vụ công Quốc gia, xã Đăk Tô tăng 6,9 điểm, từ 83,8 điểm (tháng

7/2025) lên 90,7 điểm (tháng 9/2025). Kết quả này có được nhờ thực hiện mô hình "4 tại chỗ" (tiếp nhận, thẩm định, phê duyệt, trả kết quả tại chỗ), giúp minh bạch quy trình, rút ngắn thời gian giải quyết hồ sơ. Công chức Tư pháp - Hộ tịch xã Đăk Tô Trần Thị Thanh Xuân cho hay, mỗi ngày có khoảng 40 - 50 lượt người dân, cao điểm có ngày gần 80 người đăng ký dịch vụ như chứng thực, đăng ký khai sinh, khai tử, đăng ký kết hôn... Khối lượng công việc rất lớn nhưng với phương châm "lấy sự hài lòng của người dân, doanh nghiệp làm thước đo chất lượng phục vụ của nền hành chính", tôi luôn nỗ lực phục vụ, hỗ trợ người dân giải quyết TTHC tốt nhất và nhanh nhất. Ngoài giờ hành chính, công chức, viên chức ở địa phương tích cực làm việc thứ Bảy, Chủ nhật để xử lý hồ sơ, tránh tồn đọng kéo dài, không để người dân phải chờ đợi lâu hay đi lại nhiều lần.

Đồng hành cùng cơ sở

Bên cạnh những kết quả đạt được, sau 3 tháng đi vào vận hành, hoạt động bộ máy chính quyền địa phương 2 cấp bộc lộ một số khó khăn, vướng mắc. Trong đó, có tình trạng thiếu cán bộ chuyên môn, chuyên trách; trang thiết bị, hạ tầng công nghệ thông tin chưa đồng bộ, ảnh hưởng đến tiến độ và hiệu quả công việc ở một số địa phương. Để khắc phục hạn chế này, UBND tỉnh đã chỉ đạo các sở, ngành chức năng bám sát cơ sở, thường xuyên phối hợp với các xã, phường, đặc biệt là kịp thời nắm bắt, tháo gỡ những vấn đề phát sinh trong quá trình vận hành. Tỉnh cũng thành lập các đoàn công tác kiểm tra việc vận hành tổ chức bộ máy và điều kiện cơ sở vật chất tại các

địa phương, nhằm sớm khắc phục bất cập, bảo đảm mô hình hoạt động ổn định, hiệu quả.

Giám đốc Sở Công thương Nguyễn Thanh Mân cho biết, nhận diện những khó khăn trong lĩnh vực công thương, sở đã tổ chức làm việc với UBND các xã, phường và chủ đầu tư hạ tầng cụm công nghiệp tại khu vực phía tây của tỉnh để lắng nghe, nắm bắt những khó khăn, vướng mắc trong công tác quản lý. Qua đó, sở đã đề xuất, kiến nghị tình hình giải pháp tháo gỡ, trong đó có việc duy trì và tăng cường các cơ chế, chính sách hỗ trợ phát triển kinh tế, xã hội cho các xã đặc biệt khó khăn. Đồng thời, xem xét bổ sung các chương trình hỗ trợ sinh kế, đầu tư hạ tầng thiết yếu, giáo dục, y tế và an sinh xã hội nhằm tạo điều kiện thúc đẩy phát triển bền vững vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

Sự chỉ đạo sâu sát của tỉnh, cùng với tinh thần trách nhiệm của đội ngũ cán bộ cơ sở đã giúp việc vận hành mô hình chính quyền 2 cấp ngày càng đi vào nề nếp. Với tinh thần 6 rõ (rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ sản phẩm, rõ thẩm quyền), chính quyền cấp xã đã từng bước tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong tổ chức bộ máy, biên chế, cơ sở vật chất, trang thiết bị, nhân lực... Phó Chủ tịch UBND xã kiêm Giám đốc Trung tâm PVHCC xã Đăk Tô Mai Huy Hưng cho biết, thời gian đầu vận hành chính quyền địa phương 2 cấp, một số phần mềm phục vụ công tác giải quyết TTHC trên Cổng Dịch vụ công Quốc gia, Cơ sở dữ liệu hộ tịch điện tử liên thông toàn quốc... thường trực, dẫn đến việc giải quyết TTHC cho người dân, doanh nghiệp gặp khó khăn. Để khắc phục tình trạng này, UBND xã chỉ đạo Trung tâm PVHCC xã tiếp nhận trực tiếp và giải quyết hồ sơ giấy cho người dân, sau đó đăng nhập dữ liệu vào hệ thống điện tử khi các phần mềm đã ổn định. Vì vậy, từ ngày 1/7 - 30/9/2025, Trung tâm PVHCC xã tiếp nhận gần 2.200 hồ sơ liên quan đến lĩnh vực tư pháp - hộ tịch và 100% hồ sơ đều được giải quyết trước hạn.

Mô hình chính quyền địa phương 2 cấp bước đầu hoạt động ổn định, hiệu quả, tạo được sự tin tưởng, đáp ứng kỳ vọng của người dân, doanh nghiệp, góp phần đưa chính quyền đến gần dân hơn.

MỸ HOA - HIỂN THU -
HOÀNG LỘC

Kỳ 2: Nâng cao năng lực quản trị

Chiến công nơi biên giới

Lực lượng bộ đội biên phòng (BĐBP) tỉnh đã nỗ lực khắc phục khó khăn, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, góp phần bảo vệ chủ quyền, lãnh thổ, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn biên giới, biển của tỉnh.

Ngày 3/10/2025, Đồn Biên phòng Cửa khẩu Cảng Sa Kỳ tổ chức tổng đạt Quyết định xử phạt vi phạm hành chính của UBND tỉnh đối với ông Võ Cao Trung (41 tuổi), trú tại thôn Cổ Lũy, xã Tịnh Khê, chủ tàu, kiêm thuyền trưởng tàu cá QNg 91369 TS. Ông Trung bị xử phạt với tổng số tiền 681,5 triệu đồng. Trước đó, Đồn Biên phòng Cửa khẩu Cảng Sa Kỳ kiểm tra tàu cá QNg 91369 TS. Qua kiểm tra, phát hiện tàu cá này có nhiều vi phạm nghiêm trọng: Không lắp đặt thiết bị giám sát hành trình; giấy chứng nhận an toàn kỹ thuật và giấy phép khai thác thủy sản đã hết hạn; không có giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện an toàn thực phẩm; đi biển hành nghề nhưng không làm thủ tục xuất bến. Ngoài ra, tàu không có số danh bạ thuyền viên; không mua bảo hiểm cho thuyền viên và không bố trí đủ định biên an toàn theo quy định.

Liên quan đến các vi phạm trong lĩnh vực khai thác thủy sản, từ đầu năm đến nay, BĐBP tỉnh đã chủ trì, phát hiện, xử lý và tham mưu cho các cơ quan chức năng của tỉnh xử lý 56 tàu cá vi phạm, với tổng số tiền phạt hơn 2,9 tỷ đồng. Trong đó, có 24 vụ/24 đối tượng vi phạm các quy

Đồn Biên phòng Bình Thạnh bắt giữ đối tượng liên quan đến ma túy xảy ra trên địa bàn xã Vạn Tường (tháng 8/2025).

ANH: PV

Từ đầu năm đến nay, lực lượng biên phòng tỉnh đã chủ trì phát hiện, bắt 20 vụ/24 đối tượng vi phạm hình sự. Tang vật thu giữ gồm hơn 13,6kg ma túy các loại, 4.260 viên ma túy tổng hợp; 9,4kg cần sa, 2 khẩu súng ngắn, 20 viên đạn các loại cùng nhiều tang vật khác. Các đơn vị đã chủ trì, phối hợp xử lý 81 vụ/122 đối tượng (5 tổ chức, 117 cá nhân) vi phạm hành chính, thu giữ gần 6.100 lít dầu DO, 830 bao thuốc lá điều nhập lậu các loại, 170 sản phẩm hàng hóa không có hóa đơn chứng từ, 1.326 chai mỹ phẩm các loại, 135m³ cát, gần 18,3 tấn chất thải rắn... Qua đó, xử phạt hành chính hơn 1,2 tỷ đồng.

định về khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU).

Đại tá Lê Thành Trung - Trưởng phòng Nghiệp vụ, Ban Chỉ huy BĐBP tỉnh cho biết, thực hiện Kế hoạch công tác

biên phòng và Kế hoạch công tác thi đua - khen thưởng năm 2025 của cấp trên, Phòng Nghiệp vụ xây dựng, điều chỉnh các kế hoạch công tác trình sát, phòng, chống ma túy và tội phạm, để ra những nội dung,

mục tiêu, nhiệm vụ cụ thể và tổ chức thực hiện nghiêm túc. Thường xuyên triển khai lực lượng phối hợp với các đơn vị, xử lý tình hình, vụ việc xảy ra, bảo vệ an toàn địa bàn, đơn vị; chủ động nghiên cứu các văn bản pháp luật, chuyên môn nghiệp vụ; chỉ đạo, hướng dẫn, điều tra các vụ việc liên quan đến chủ quyền, vùng biển và an ninh quốc gia, để xuất biện pháp xử lý theo đúng thẩm quyền pháp luật quy định. Ngoài ra, Phòng Nghiệp vụ đã tham mưu Ban Chỉ huy BĐBP tỉnh chỉ đạo, hướng dẫn các đồn biên phòng thực hiện có hiệu quả các mật công tác chuyên ngành, phối hợp chặt chẽ với các lực lượng chức năng

tham mưu chính quyền địa phương xử lý, giải quyết các vụ việc xảy ra, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên khu vực biên giới, biển của tỉnh.

Nhờ triển khai đồng bộ các mặt công tác, từ đầu năm đến nay, lực lượng biên phòng tỉnh đã tiếp nhận, xử lý gần 1.000 tin liên quan đến tình hình biên giới; hoạt động liên quan đến an ninh tôn giáo; hoạt động của số đối tượng thuộc diện quản lý nghiệp vụ; hoạt động của tàu thuyền nước ngoài và ngư dân hành nghề trên biển... Trên cơ sở tín tức thu thập được, Phòng Nghiệp vụ kịp thời tổng hợp, nghiên cứu, nhận định, đánh giá, đề ra đối sách, giải pháp phù hợp để chỉ đạo các đơn vị; đảm bảo thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ giữ vững chủ quyền, lãnh thổ, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn biên giới, biển.

Cùng với đó, Phòng Nghiệp vụ đã tham mưu Ban Chỉ huy BĐBP tỉnh xây dựng, triển khai thực hiện 15 kế hoạch nghiệp vụ; đồng thời chỉ đạo, hướng dẫn, phối hợp với các đồn biên phòng thực hiện có hiệu quả công tác nghiệp vụ cơ bản. Tham mưu thực hiện kế hoạch tiếp tục tăng cường quản lý, điều tra, xác minh, xử lý công ty, doanh nghiệp sử dụng lao động nước ngoài trái phép và hoạt động của cá nhân, tổ chức người nước ngoài trên khu vực biên giới, biển của tỉnh vi phạm pháp luật; thực hiện các kế hoạch đấu tranh phòng, chống ma túy và tội phạm.

XUÂN THIÊN

Điều chỉnh Quy hoạch tổng thể quốc gia

Nghị quyết số 306/NQ-CP về điều chỉnh Quy hoạch tổng thể quốc gia thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 vừa được Chính phủ ban hành để ra mục tiêu phấn đấu đến năm 2030, Việt Nam là nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; xác lập mô hình tăng trưởng mới, lấy khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số làm động lực chính.

Xác lập mô hình tăng trưởng mới

Nghị quyết 306 nêu rõ mục tiêu tổng quát phấn đấu đến năm 2030 Việt Nam là nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; xác lập mô hình tăng trưởng mới, lấy khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số làm động lực chính. Có mạng lưới kết cấu hạ tầng cơ bản đồng bộ, hiện đại. Bảo đảm các cân đối lớn, nâng cao khả năng chống chịu của

nền kinh tế. Bảo đảm an ninh năng lượng, an ninh lương thực và an ninh nguồn nước; môi trường sinh thái được bảo vệ, thích ứng với biến đổi khí hậu. Phát triển toàn diện nguồn nhân lực, đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân được nâng cao; quốc phòng, an ninh được bảo đảm; vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế được nâng lên.

Về kinh tế, phấn đấu tốc độ tăng trưởng tổng sản phẩm trong nước (GDP) bình quân đạt trên 8,0%/năm thời kỳ 2021 - 2030. Đến năm 2030, GDP bình quân đầu người theo giá hiện hành đạt khoảng 8.500 USD. Phát huy lợi thế của từng vùng kinh tế, xã hội...

Một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong thời kỳ quy hoạch là hình thành cơ bản bộ khung kết cấu hạ tầng quốc gia, tập trung vào hạ tầng giao thông, hạ tầng đô thị, hạ tầng

nông thôn, hạ tầng năng lượng, hạ tầng số, hạ tầng văn hóa, xã hội, hạ tầng thủy lợi, bảo vệ môi trường, phòng, chống thiên tai, thích ứng với biến đổi khí hậu. Xác lập mô hình tăng trưởng mới, lấy khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là động lực chính. Ưu tiên phát triển một số ngành, lĩnh vực có tiềm năng, lợi thế và còn dư địa lớn, phù hợp với xu thế chung của thế giới và gần với không gian phát triển mới.

Hình thành các vùng động lực quốc gia

Nghị quyết nêu rõ lựa chọn một số địa bàn có điều kiện thuận lợi nhất trên các vùng để hình thành các vùng động lực quốc gia. Cụ thể, phát triển vùng động lực phía bắc bao gồm TP.Hà Nội và các địa bàn gần với các tuyến đường vành đai 4, vành đai 5, các trục quốc lộ 5, quốc lộ 18,

các cao tốc CT01, CT04, CT05, CT07, CT09 qua TP.Hải Phòng và các tỉnh Bắc Ninh, Thái Nguyên, Phú Thọ, Ninh Bình, Hưng Yên, Quảng Ninh; trong đó, TP.Hà Nội là cực tăng trưởng.

Vùng động lực phía nam bao gồm các địa bàn dọc theo trục Quốc lộ 22, Quốc lộ 13, Quốc lộ 1, Quốc lộ 51, cao tốc Bắc - Nam phía tây và đường Vành đai 4 qua TP.Hồ Chí Minh và các tỉnh Đồng Nai, Tây Ninh; trong đó TP.Hồ Chí Minh là cực tăng trưởng. Trong giai đoạn sau năm 2030, nghiên cứu mở rộng phạm vi của vùng động lực. Hình thành, phát triển Vùng động lực miền Trung bao gồm khu vực ven biển thuộc các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương: Huế, Đà Nẵng, Quảng Ngãi, Gia Lai; trong đó TP.Đà Nẵng là cực tăng trưởng. Vùng động lực đồng bằng sông Cửu Long

bao gồm các địa bàn thuộc TP.Cần Thơ và các tỉnh An Giang, Vĩnh Long, Đồng Tháp gắn với khu vực kết nối các tuyến đường cao tốc và đặc khu Phú Quốc; trong đó TP.Cần Thơ là cực tăng trưởng. Trong giai đoạn sau năm 2030, nghiên cứu mở rộng phạm vi của vùng động lực gắn với cảng biển Trần Đề.

Đối với vùng động lực Bắc Trung Bộ, bao gồm các địa bàn dọc theo đường bộ cao tốc Bắc - Nam phía đông, Quốc lộ 1 và đường ven biển, gắn với các đô thị trung tâm tỉnh, đô thị du lịch ven biển và các khu kinh tế ven biển của ba tỉnh Thanh Hóa - Nghệ An - Hà Tĩnh. Ngoài ra, từng bước xây dựng, hình thành vùng động lực tại vùng Duyên hải Nam Trung Bộ và Tây Nguyên (khu vực Khánh Hòa, Lâm Đồng và vùng phụ cận).

PV

Tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân

Mô hình tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân được Trung tâm Y tế Kon Tum triển khai thực hiện hiệu quả, góp phần xây dựng gia đình hạnh phúc, khỏe mạnh.

Gần 15 năm qua, 5 mô hình tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân (mô hình), với gần 700 hội viên tại các phường Kon Tum, Đắk Bla, Đắk Cấm và xã Ngọc Bay hoạt động đều đặn. Mỗi mô hình gồm có 2 câu lạc bộ (CLB) "tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân" tại trường tiểu học - THCS và thôn, tổ dân phố. Trong 10 năm đầu, mỗi mô hình được cấp kinh phí 5 triệu đồng/năm phục vụ tổ chức các hoạt động. Năm năm nay, dù không còn kinh phí, các mô hình vẫn duy trì hoạt động hiệu quả.

Định kỳ hằng tháng, hằng quý, viên chức Trung tâm Y tế Kon Tum phối hợp với viên chức dân số trạm y tế tổ chức sinh hoạt, tư vấn cho hội viên ở các CLB. Từ năm 2021 đến nay, qua hơn 160 lần tư vấn về sức khỏe sinh sản, dân số kế hoạch hóa gia đình (KHHGĐ), đã có gần 200 thanh niên tham gia khám sức khỏe tiền hôn nhân. "Các hoạt động tư vấn đã giúp hội viên nắm bắt kiến thức về sức khỏe sinh sản, phòng tránh thai an toàn và chuẩn bị tâm lý cho cuộc sống vợ chồng. Được tư vấn rõ ràng, một số trường

Viên chức dân số Trạm Y tế Đắk Cấm tư vấn kiến thức về sức khỏe tiền hôn nhân cho hội viên phụ nữ.

hợp chủ động đến các cơ sở y tế thăm khám, phát hiện sớm bệnh lý truyền nhiễm, di truyền, bệnh về sinh sản để điều trị kịp thời, tránh những hệ lụy xấu cho sức khỏe bản thân và con cái trong tương lai", Phó Trưởng khoa Dân số - Chăm sóc sức khỏe cộng đồng, Trung tâm Y tế Kon Tum Nguyễn Thị Thủy cho biết.

Phường Đắk Cấm duy trì mô hình với 2 CLB tại thôn 5 và Trường tiểu học - THCS Đắk Cấm. Hằng quý, mỗi CLB tổ chức sinh hoạt, chia sẻ kiến thức tránh thai an toàn, những hệ lụy của việc tảo hôn, kết hôn cận huyết, một số căn bệnh có nguy cơ di truyền, các vấn đề về sinh sản cho hội viên. Chị Phan Thị Thủy Hằng, viên chức dân số Trạm Y tế Đắk

Cấm cho biết, CLB thôn 5 hiện có 30 hội viên, chủ yếu là người dân tộc thiểu số. Câu lạc bộ thường tổ chức sinh hoạt vào buổi tối. Qua các buổi sinh hoạt, chị em được tư vấn, chia sẻ kiến thức về chăm sóc sức khỏe. Một số chị em đã chủ động tiêm các loại vắc xin trước khi mang thai để đảm bảo sức khỏe cho mẹ và bé.

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc triển khai mô hình còn gặp một số khó khăn. Hiện nay, cơ sở vật chất phục vụ công tác khám, điều trị bệnh ở các trạm y tế có triển khai mô hình chưa đảm bảo, nên chủ yếu dừng lại ở việc truyền thông và tư vấn. Ngoài ra, nhiều trường hợp sắp kết hôn chưa nhận thức rõ lợi ích của

việc khám, chăm sóc sức khỏe tiền hôn nhân nên chưa quan tâm tham gia các đợt tư vấn.

Theo bà Nguyễn Thị Thủy, việc chuẩn bị sức khỏe, kiến thức và tâm lý trước khi kết hôn và sinh con giúp xây dựng gia đình hạnh phúc và khỏe mạnh. Đặc biệt là khi chính sách dân số đang chuyển từ KHHGĐ sang dân số và phát triển, việc khám sức khỏe tiền hôn nhân càng có ý nghĩa quan trọng. Để nâng cao nhận thức cho người dân, góp phần nâng cao chất lượng dân số, Trung tâm Y tế Kon Tum đề ra nhiều giải pháp để mô hình tiếp tục hoạt động hiệu quả. Trong đó, mở rộng đối tượng tư vấn cho các nhóm có nguy cơ cao như người trẻ, các cặp đôi có tiền sử bệnh lý gia đình hoặc những người có ý định sinh con ngay sau khi kết hôn.

"Trung tâm y tế sẽ tham mưu Sở Y tế tổ chức các khóa đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn cho đội ngũ bác sĩ, chuyên viên tư vấn để nâng cao kiến thức, kỹ năng và sự chuyên nghiệp. Đồng thời, phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể tuyên truyền, vận động các cặp đôi chuẩn bị kết hôn tham gia khám sức khỏe tiền hôn nhân. Chủ động xây dựng các nền tảng tư vấn trực tuyến để cung cấp thông tin, đặt lịch hẹn, và tư vấn từ xa cho các cặp đôi ở xa trung tâm y tế", bà Thủy cho hay.

Bà, ảnh: HOÀI TIẾN

Lợi ích khi khám sức khỏe tiền hôn nhân

Trang bị kiến thức sinh hoạt vợ chồng: Việc khám sức khỏe trước khi kết hôn là trang bị cho họ kiến thức, tâm lý về đời sống chăn gối. Nhờ vậy, các cặp đôi sẽ tránh được những khúc mắc phát sinh trong sinh hoạt vợ chồng.

Phát hiện sớm các bệnh lý sinh sản: Khám sức khỏe sinh sản tiền hôn nhân là sự chuẩn bị tốt nhất cho quá trình sinh nở của người phụ nữ, tạo tiền đề cho sự ra đời của những em bé khỏe mạnh sau này.

Tầm soát các bệnh truyền nhiễm: Trước khi bước vào đời sống hôn nhân, cần phải làm các xét nghiệm tầm soát về bệnh truyền nhiễm như viêm gan B, HIV, HCV và các bệnh lây truyền qua đường tình dục. Nhờ đó, bạn sẽ hạn chế được khả năng lây bệnh cho bạn đời cũng như có kế hoạch điều trị bệnh sớm.

Phát hiện các bệnh di truyền, có thể truyền sang em bé: Khi khám sức khỏe tiền hôn nhân, bác sĩ cũng sẽ khai thác tiền sử gia đình, tiền sử bệnh lý của vợ chồng, trên cơ sở đó đánh giá liệu có mang gen di truyền bệnh lý, có thể ảnh hưởng tới con cái sau này hay không.

Thể hiện trách nhiệm với bản thân và bạn đời: Nếu không biết được tình trạng sức khỏe của bản thân và bạn đời sẽ không thể lường trước những rủi ro có thể xảy ra sau khi về chung một nhà. Vì thế, hãy thể hiện trách nhiệm với mình và bạn đời bằng cách đi khám để tầm soát sức khỏe tiền hôn nhân. Thời điểm thích hợp để khám sức khỏe tiền hôn nhân là 6 tháng trước khi kết hôn.

Theo SK&DS

Một nếp đời thường

"Đại thụ" của thôn Rờ Kơ

Ở thôn Rờ Kơ, xã Rờ Kơ, già làng A Ghin luôn được người dân kính trọng, xem là "đại thụ" của thôn. Dù đã 85 tuổi, ông vẫn miệt mài vận động người dân xóa bỏ hủ tục, giữ gìn đoàn kết, xây dựng đời sống mới.

Mô côi cha mẹ từ nhỏ, năm 15 tuổi, A Ghin xin làm liên lạc, công gạo, nấu cơm phục vụ bộ đội. Đến năm 1960, A Ghin được biên chế vào một đơn vị bộ binh. Sau 17 năm gắn bó với quân ngũ, năm 1977, ông trở về quê hương. Hai năm sau, khi xã Rờ Kơ thành lập, ông được tin nhiệm bầu làm Bí thư Chi bộ xã, sau này là Bí thư Đảng ủy xã.

Già A Ghin nhớ lại, thời điểm đó, người dân còn du canh, du cư, canh tác theo phương thức phát đốt, chọc tua. Cuộc sống người dân hết sức khó khăn, cơm không đủ no, áo không đủ ấm. Đường vào xã phải băng rừng, vượt núi, đi lại gian nan lắm. Đồng bào Hà Lăng (một nhánh của dân tộc Xơ Đăng) vẫn sống du

canh du cư; còn giữ nhiều hủ tục. Đời nghèo đeo bám từng mái nhà, từng gian bếp.

Khi ấy, ông A Ghin dành phần lớn thời gian về các làng, xuống từng hộ gia đình để vận động định canh, định cư; bỏ dần các hủ tục, thay đổi phương thức canh tác; quan tâm đến việc cho con trẻ đến trường học chữ. Ông luôn tâm niệm, việc gì có lợi cho dân thì phải hết sức làm. Cái nào người dân chưa tin thì phải đến tận nhà giải thích. Mưa dầm thấm lâu, dần dần, người dân sẽ thay đổi nếp nghĩ, cách làm.

Để người dân tin và làm theo, ông cùng vợ con làm gương khai hoang đất trồng mì, trồng lúa. Không chỉ vậy, ông A Ghin luôn trăn trở tìm hướng đi mới để phát triển kinh tế, bởi ông nghĩ, nếu cứ bám mãi vào cây lúa, cây mì thì khó thoát nghèo. Thấy bộ đội trồng cao su, ông đến xem và nhận thấy tiềm năng kinh tế

từ loại cây công nghiệp này. Thế là ông kiên trì học hỏi kỹ thuật trồng, chăm sóc, sau đó mua cây giống trồng 3ha. Sau 7 năm, diện tích cao su cho khai thác mủ, đem lại nguồn thu nhập cao và ổn định. Vì vậy, ông đầu tư mở rộng diện tích trồng cao su lên 7ha.

Từ thành công của gia đình, ông A Ghin cầm tay chỉ việc, hướng dẫn người dân chuyển đổi diện tích đất trồng mì, trồng lúa rẫy sang trồng cao su; chăn nuôi gia súc, gia cầm. Bên cạnh đó, ông tuyên truyền, vận động người dân hưởng ứng các hoạt động "Ngày biên phòng toàn dân", "Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc"; tham gia tuần tra bảo vệ đường biên, cột mốc biên giới, bảo vệ rừng.

Năm 2000, già A Ghin nghỉ hưu. Ông tiếp tục được người dân thôn Rờ Kơ tin tưởng bầu làm già làng, người có uy tín. Ông vẫn không ngơi nghỉ, mà tích cực vận động

người dân phát triển kinh tế, xây dựng nông thôn mới, tham gia bảo vệ an ninh, trật tự vùng biên giới. Khi chương trình Mục tiêu Quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030 được triển khai tại địa phương, già A Ghin vận động 9 hộ đăng ký chuyển đổi nghề. Gia đình ông cũng tiên phong hiến đất làm đường. Theo gương ông, người dân thôn Rờ Kơ hiến đất, vật kiến trúc trên đất để làm các tuyến đường bê tông...

Bí thư Chi bộ, Trưởng thôn Rờ Kơ A Im cho biết, già A Ghin là người có uy tín, có tiếng nói quan trọng trong vận động, tuyên truyền người dân không nghe, không làm theo lời xúi giục của kẻ xấu; xóa bỏ hủ tục. Với sự góp sức của già A Ghin, đến nay tại thôn Rờ Kơ, nhiều hộ gia đình đã vươn lên thoát nghèo bền vững. Hiện trong thôn chỉ còn

13 hộ nghèo, 14 hộ cận nghèo.

Theo Chủ tịch UBND xã Rờ Kơ Nguyễn Minh Thuận, già A Ghin từng tham gia cuộc kháng chiến chống Mỹ, sau khi xã Rờ Kơ được thành lập, già thuộc thế hệ lãnh đạo đầu tiên, có nhiều đóng góp cho sự ổn định và phát triển của xã. Đến nay, dù tuổi đã cao, già A Ghin vẫn nêu gương sáng trong cuộc sống hằng ngày, tích cực vận động gia đình, người dân chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thi đua lao động sản xuất, xây dựng đời sống mới.

Với những đóng góp của mình, già A Ghin được Nhà nước trao tặng Huân chương Kháng chiến hạng Nhất, Nhì, Ba. Ông là một minh chứng sống động cho tinh thần "tuổi cao chí càng cao, nêu gương sáng vì sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc".

THANH THẾ

Chuyển đổi số góp phần nâng cao chất lượng giáo dục

Các trường học trên địa bàn tỉnh đã đẩy mạnh chuyển đổi số (CDS) nhằm góp phần nâng cao chất lượng giáo dục.

Chuyển đổi số là giải pháp quan trọng để đổi mới công tác quản lý, đổi mới phương pháp dạy và học, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục. Thời gian qua, ngành GD&ĐT đã liên tục tổ chức các hội nghị, hội thảo về CDS và triển lãm trưng bày sản phẩm, công nghệ giáo dục. Đồng thời, tổ chức các lớp bồi dưỡng như nâng cao năng lực ứng dụng AI để xây dựng kế hoạch dạy học nhằm tăng tính tương tác, tạo hứng thú học tập cho học sinh (HS) dân tộc thiểu số; phương pháp tổ chức và quản lý lớp học trực tuyến; xây dựng học liệu, khai thác nguồn học liệu và tìm kiếm thông tin trên internet.

Năm học 2025 - 2026, Trường Tiểu học Kim Đồng, xã Tu Mơ Rông có hơn 700 HS, trong đó có hơn 90% HS dân tộc thiểu số. Các phòng học của trường đều được trang bị ti vi thông minh có kết nối internet. Cán bộ, giáo viên trong trường đều soạn bài bằng giáo án điện tử, tự trang bị thêm máy tính xách tay phục vụ việc giảng dạy. Cô giáo Hoàng Thị Vương, Trường tiểu học Kim Đồng

Giáo viên Trường Phổ thông dân tộc bán trú tiểu học - THCS Tê Xăng (xã Măng Ri) ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy.

ANH: TRẦN HƯƠNG

cho biết, giáo viên và HS của trường dân chủ động hơn trong ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ dạy và học. Các bài giảng có video, âm thanh, hình ảnh minh họa sống động, giúp HS hứng thú, chăm chú học tập, nắm bắt bài học nhanh hơn.

Hiệu quả của việc CDS trong giảng dạy có thể thấy rõ từ bộ môn tiếng Anh. Với đặc thù của môn tiếng Anh đòi hỏi phải có quá trình giao tiếp, trao đổi để rèn luyện các kỹ năng, nhất là kỹ năng nghe, nói. Học

sinh dân tộc thiểu số ở các trường vùng sâu, vùng xa ít có điều kiện để tiếp cận, trau dồi và đạt kết quả cao trong môn học này. Tuy nhiên, theo thầy Nguyễn Văn Hoàng - Hiệu trưởng Trường THCS Ngọc Yều, xã Măng Ri, với sự hỗ trợ của các trường bạn, HS trong trường thường xuyên được học tiếng Anh trực tuyến với giáo viên tiếng Anh có kinh nghiệm. Nhờ đó, các kỹ năng nghe, nói tiếng Anh của HS ngày càng được cải thiện. Với những lợi thế như tiết kiệm chi phí, tiết

kiệm thời gian, kéo gần khoảng cách, hình thức học trực tuyến đã được nhiều trường, nhất là ở bậc THCS, THPT ứng dụng trong dạy và học. Không mất nhiều thời gian đi lại, mất nhiều chi phí, thầy, cô giáo và HS cùng nhau trao đổi, chia sẻ, giải đáp những thắc mắc, góp phần nâng cao chất lượng dạy và học.

Không chỉ trong công tác giảng dạy, các trường học trên địa bàn tỉnh còn đẩy mạnh CDS trong công tác quản lý. Theo thầy giáo Lê Đức Tường

- Hiệu trưởng Trường THCS và THPT Liên Việt Kon Tum, trường đã ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý hồ sơ sổ sách, sử dụng các kho học liệu số, học liệu mở chia sẻ dùng chung toàn ngành, gồm bài giảng điện tử, bài dạy trên truyền hình, học liệu số đa phương tiện, sách giáo khoa điện tử, phần mềm mô phỏng, thiết bị dạy học số và các học liệu khác; triển khai hệ thống thư viện số dùng chung cho các cơ sở giáo dục phổ thông.

Cùng với việc tích cực triển khai cho HS đăng ký dự thi tốt nghiệp THPT, đăng ký xét tuyển vào các trường đại học, cao đẳng bằng hình thức trực tuyến theo quy định của Bộ GD&ĐT, những năm gần đây, Sở GD&ĐT đã triển khai cho HS đăng ký xét tuyển các nguyện vọng vào lớp 10 các trường THPT trong tỉnh theo hình thức trực tuyến. Sự chuyển đổi này giúp tiết kiệm được chi phí về thời gian, hồ sơ giấy tờ, đảm bảo được tính minh bạch, chính xác trong quá trình tuyển sinh. Với ưu thế tạo ra sự tiếp cận thông tin, kiến thức thuận lợi hơn, thu hẹp khoảng cách địa lý, không gian, linh hoạt về thời gian, CDS đã được các thầy cô giáo, HS tích cực hưởng ứng, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục.

PHÚC NGUYỄN

Phòng, chống dịch bệnh cho đàn gia cầm

Chính quyền và người dân ở địa phương chủ trọng triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh cho đàn gia cầm để đạt hiệu quả trong chăn nuôi.

Hiện nay, trên địa bàn phường Đăk Cấm có 13 hộ dân nuôi gà lấy thịt và gà đẻ lấy trứng, với hơn 177 nghìn con. Trong đó, có 1 hộ dân nuôi gà thịt và 3 hộ dân nuôi gà đẻ lấy trứng theo quy mô trang trại từ 10 nghìn con trở lên. Sản phẩm từ gà thịt và trứng gà do các hộ dân ở phường Đăk Cấm sản xuất được tiêu thụ rộng rãi trên địa bàn tỉnh.

Là hộ dân nuôi gà đẻ lấy trứng có quy mô lớn ở phường Đăk Cấm với hơn 27 nghìn con gà, ông Bùi Thiện Quyền, ở thôn 2 cho biết, trang trại nuôi gà của gia đình rộng gần 2.500m² nằm ở cách xa khu dân cư. Trang trại có 14 lao động làm việc thường xuyên. "Mỗi ngày, trang trại cung cấp ra thị trường hơn 25 nghìn quả trứng gà. Vì chăn nuôi lớn nên tôi chú

Người dân ở xã Bờ Y chăm sóc, phòng dịch bệnh cho gia cầm.

trọng thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh cho đàn gà", ông Quyền cho hay.

Bên cạnh đó, quy trình nuôi gà được thực hiện theo hướng công nghiệp. Gà giống khi được nhập vào nuôi tại trang trại có nguồn gốc rõ ràng và qua các giai đoạn sinh trưởng đều được tiêm vắc xin phòng bệnh đầy đủ. Khu vực trang trại được phun khử trùng định kỳ 2 lần/tuần. Lao động làm việc tại

trang trại đều năm rõ kiến thức về quản lý phòng dịch bệnh và chăn nuôi an toàn sinh học.

Còn tại xã Bờ Y, hiện có 570 hộ dân nuôi gia cầm với tổng số lượng đàn hơn 108 nghìn con. Các cơ sở nuôi gia cầm lớn ở xã Bờ Y tập trung ở các thôn Ngọc Tiến, Phia Pháp, Chiên Chiết, Ngọc Yên Phúc, Tà Ka và Đăk Mế. Nhờ quan tâm đến việc chăm sóc, thực hiện các biện pháp phòng,

chống dịch bệnh, đàn gia cầm của người dân ở xã Bờ Y đều khỏe mạnh và phát triển nhanh. Bà Đặng Thị Mai ở thôn Ngọc Tiến làm nghề nuôi gà giống từ năm 2018. Số lượng đàn gà của gia đình bà duy trì mỗi năm khoảng 3.000 con. Các chuồng nuôi gà có tổng diện tích hơn 200m² nằm bên trong rẫy cao su của gia đình. Từ đầu năm 2025 đến nay, gia đình bà Mai được chính quyền địa phương hỗ trợ tiêm vắc xin phòng bệnh cúm H5N1 cho đàn gà và thuốc sát trùng, khử khuẩn cho khu vực chuồng nuôi. "Gia đình tôi sử dụng đệm lót sinh học khi nuôi gà; mua thêm vắc xin và các loại thuốc khử trùng chuồng nuôi để tăng cường phòng ngừa các loại dịch bệnh cho đàn gà. Hiện tại, đàn gà của gia đình tôi phát triển ổn định, dự kiến đến tháng 11 này sẽ xuất bán gà giống ra thị trường", bà Mai chia sẻ.

Phó Chủ tịch UBND phường Đăk Cấm Trịnh Công

Sơn cho biết, chính quyền địa phương đã tăng cường chỉ đạo, triển khai công tác tuyên truyền, vận động các hộ dân ký cam kết và chấp hành tốt các quy định về chăn nuôi. Từ đầu năm 2025 đến nay, UBND phường Đăk Cấm đã tổ chức 2 đợt tổng vệ sinh, khử trùng môi trường chăn nuôi và tiếp nhận 18 nghìn liều vắc xin để tổ chức tiêm phòng bệnh cúm H5N1 cho đàn gia cầm ở địa phương. Hiện tại, phường Đăk Cấm không có dịch bệnh truyền nhiễm nguy hiểm xảy ra trên đàn gia cầm.

Hiện nay đang chuẩn bị bước vào thời điểm giao mùa nên có nguy cơ xảy ra dịch bệnh trên đàn gia cầm. Để chủ động ngăn chặn và hạn chế lây lan dịch bệnh, chính quyền các xã, phường đẩy mạnh tuyên truyền người dân chủ trọng chăm sóc, thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh trên đàn gia cầm để mang lại hiệu quả kinh tế cao trong chăn nuôi.

Bài, ảnh: ĐỨC THÀNH

Đắm đuối vòng xoang

Giống như đàn ông Xơ Đăng, lên bảy, lên tám đã được dạy đánh chiêng, phụ nữ Xơ Đăng lên bảy, lên tám đã biết xoang. Chỉ cần nghe tiếng chiêng là bối hổi nhún nhảy đôi chân, đung đưa đôi tay.

Đêm ở làng Đăk Phá, xã Ngok Réo trong veo. Gió núi huu huu thổi, mang theo hơi sương cũng trong veo. Trăng thượng tuần treo cao, dát vàng trên núi, trên cây, trên những mái nhà im lìm sau hàng rào tre xiêu xiêu.

Nhưng ở nhà rông của làng thì khác. Ánh lửa bập bùng, vòng người sòng sánh. Một không gian nhuộm màu huyền thoại giữa đất trời lồng lộng. Lửa và chiêng, và những đôi tay quấn quýt trong hương rượu ghê thơm nồng. Tiếng chiêng quân quanh trên những mái nhà. Lúc trầm buồn, du dương, khi tươi vui, rộn rã. Như mời gọi, như giục giã người ta nhanh bước tới, để tay nắm tay, chân bên chân nói vòng xoang.

Trong đêm, tôi ngỡ ngàng ngắm vòng người tay nắm tay, chân nhún nhảy theo tiếng cồng chiêng, rồi bước vòng quanh đồng lửa lúc phát ra tiếng nổ lép bép của vại nhánh củi còn chưa được khô hẳn, lúc phàn phật cuộn lên theo gió reo vui. Trong đầu lại bật lên câu hát rộn ràng trong ca khúc "Đêm xoang Tây Nguyên" của nhạc sĩ Văn Chừ: "Những bàn chân, bàn chân trần trên đất, lướt đi rộn rã bởi hơi. Tiếng hú bay xa chín tuổi mười đôi, cái cồng, con chiêng đêm nay cũng thức".

Một cô gái kéo tôi nhập vào vòng người. Lần đầu tiên tôi

Nổi vòng xoang trong ngày hội.

Người già nói, từ thuở xa xưa, Giàng đã sắp đặt cả rồi. Trong khi cồng chiêng chủ yếu là dành cho đàn ông, con trai, thì xoang là "đặc quyền" của phụ nữ, con gái. Giống như con trai lên bảy, lên tám đã được dạy cầm cây dùi đánh chiêng, con gái lên bảy, lên tám cũng làm quen với nhịp xoang. Giống như con trai, trong máu luôn có sợi dây vô hình gắn kết với hồn chiêng, chỉ cần chạm vào, là nó sẽ thức tỉnh và ngân nga, mỗi người con gái chỉ cần nghe tiếng chiêng là đã nhún nhảy đôi chân, đung đưa đôi tay chờ nhập vòng xoang.

được đắm mình trong tiếng cồng, tiếng chiêng rộn rã; được nắm những đôi bàn tay dầu chai sạn nhưng dẻo dai của các mẹ. Lần đầu tiên được bước theo những đôi chân uyển chuyển, nhịp nhàng của thiếu nữ có đôi mắt trong veo và đôi má ửng đỏ, không biết vì lửa ấm hay vì men nồng. Vòng xoang không giới hạn số người, đông bao nhiêu thì

vòng xoang rộng, dài bấy nhiêu. Thật ra, tôi cũng chỉ bắt chước mà thôi. Cứ nhìn người phía trước làm gì thì làm theo. Thoạt nhìn thì không khó. Người tham gia nắm tay hoặc vai nhau, tạo thành một vòng tròn lớn, hoặc đôi khi là các vòng tròn đan xen, di chuyển bằng những bước đi ngắn, nhịp nhàng, phối hợp giữa co và duỗi

chân, tay, nhún nhảy, đung đưa thân mình theo nhịp chiêng. Nhưng khi đặt chân vào vòng xoang mới thấy dễ trật nhịp, sai điệu, ngượng nghịu và lúng túng. Xoang cho đúng đã khó, nói gì đến đẹp. Dù vậy vẫn say mê, vẫn đắm đuối mới lạ!

Trong mệnh mang đất trời, trong chén chaoáng men rượu cần, trong nồng nàn yêu thương, các chàng trai say sưa hơn với chiêng. Những cánh tay gân guốc nắm chặt dây chiêng; những bước nhún nhảy vừa mạnh mẽ vừa nhịp nhàng. Người và chiêng hòa điệu với nhau. Chiêng thổi hồn người, người dựa hồn chiêng, cứ thế bay khắp non ngàn. Dựa theo tiếng chiêng, nương theo tiếng cồng, các mẹ, các chị, các thiếu nữ đặt

những bước chân đắm say, những cái lắc hông khỏe khoắn, khoáng đạt. Tà váy thổ cẩm nhiều màu sắc xập xòe huyền ảo dưới ánh lửa bập bùng.

Vào hội, cồng chiêng và xoang như anh như em, như đôi lứa yêu nhau không khi nào xa rời. Chỉ cần chiêng vang lên là sẽ có xoang. Những cô gái trở thành những vũ công thực sự, lãng mạn và bay bổng. Vòng xoang gắn chặt tình người, tình đất, làm đắm say, mê hoặc lòng người. Từ khuôn mẫu của những điệu xoang cổ, sau này, các mẹ, các chị còn sáng tạo thêm nhiều động tác mới, các điệu mới, gắn với sinh hoạt, cuộc sống hằng ngày, góp phần làm cho xoang trở nên phong phú, sinh động và tươi mới hơn.

Không gian vỡ òa trong nhịp chiêng ngân, trong nhịp xoang khát cháy. Tôi mê mải nhìn những tấm lưng ồng mềm mại, uyển chuyển. Ban ngày, các cô sơn nữ còn mãi mê việc rẫy, việc nhà, nhưng khi đêm xuống, trong ánh lửa bập bùng, trong tiếng chiêng trầm bổng, thoát cái trở thành những vũ công, trình diễn vũ điệu đầy đắm say.

"Tình tình tang... tình tình tang..."! Tiếng chiêng "gọi núi rừng, suối thác" về. Vòng xoang chạm vào trái tim mỗi người. Lớp già đi trước, lớp trẻ theo sau. Cùng với tiếng chiêng ngân, vòng xoang cứ thế được giữ gìn, được truyền lại dưới những ngôi nhà rông chẳng biết đã bao nhiêu năm tuổi.

Mặc đêm bất tận, lửa vẫn bập bùng, men rượu cần vẫn nồng nàn. Nhịp chiêng cũng chênh chao và vòng xoang thêm dài, thêm rộng.

HỒNG LAM

Trong nước - Thế giới:

Hạ đặt thành công rotor tổ máy số 2 dự án Thủy điện Hòa Bình mở rộng

Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) cho biết vào lúc 10 giờ 18 phút ngày 7/10, tại công trường Nhà máy Thủy điện Hòa Bình mở rộng (phường Hòa Bình, tỉnh Phú Thọ), EVN và Ban Quản lý dự án Điện 1 đã phối hợp với các nhà thầu tổ chức hạ đặt thành công rotor tổ máy số 2, cột mốc quan trọng đánh dấu việc hoàn thành công tác lắp đặt rotor của toàn bộ dự án.

Trước đó, tổ máy số 1 đã được lắp đặt và phát điện hòa lưới thành công vào ngày 19/8, chào mừng kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9. Rotor tổ máy số 1 và số 2 của dự án có trọng lượng khoảng 585 tấn, là phần quay của máy phát - bộ phận then chốt trong hệ thống phát điện.

Theo vietnamplus.vn

Liên minh Châu Âu đề xuất tăng gấp đôi thuế thép nhập khẩu

Ngày 7/10, Liên minh Châu Âu (EU) công bố kế hoạch tăng mạnh thuế nhập khẩu thép và cắt giảm hạn ngạch nhằm bảo vệ ngành công nghiệp thép đang gặp khó khăn bởi áp lực cạnh tranh.

Theo đề xuất của Ủy ban Châu Âu, mức thuế đánh vào thép nhập khẩu sẽ được tăng gấp đôi lên 50%, trong khi

lượng thép được phép nhập trước khi áp thuế sẽ bị giảm gần một nửa.

Nếu được các quốc gia thành viên và Nghị viện Châu Âu thông qua, biện pháp này sẽ thay thế cơ chế tự vệ hiện nay - vốn áp mức thuế 25% vượt hạn ngạch và sẽ hết hiệu lực vào năm tới.

Theo vietnamplus.vn

Vietcombank
CHI NHÁNH ĐUNG QUẤT

Địa chỉ: Khu Kinh tế Dung Quất, xã Vạn Tường, tỉnh Quảng Ngãi.
Điện thoại: 0255.3632333; 0255.3632212

Đơn vị tài trợ kinh phí mua bảo kính tặng Hội Từ yêu nước tỉnh Quảng Ngãi

BIDV
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM
Chi nhánh Quảng Ngãi

Địa chỉ: Số 56 Hùng Vương, phường Cẩm Thành, tỉnh Quảng Ngãi.
Điện thoại: 0255.3714868, Fax: 0255.3822061

Tài trợ kinh phí mua bảo kính tặng Hội Từ yêu nước tỉnh Quảng Ngãi

BIDV
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM
Chi nhánh Quảng Ngãi

Địa chỉ: Xã Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi
Điện thoại: 0255.3515889.
Fax: 0255.3610632

Tài trợ kinh phí mua bảo kính tặng Hội Từ yêu nước tỉnh Quảng Ngãi

VietinBank
Nâng giá trị cuộc sống

**NGÂN HÀNG TMCP CÔNG THƯƠNG VIỆT NAM
CHI NHÁNH QUẢNG NGÃI**

Địa chỉ: 97 Hùng Vương, phường Cẩm Thành, tỉnh Quảng Ngãi
Điện thoại: 0255.3822599 - www.vietinbank.vn

Tài trợ kinh phí mua bảo kính tặng Hội Từ yêu nước tỉnh Quảng Ngãi

Quảng Ngãi

□ Tổng Biên tập: **Huỳnh Đức Minh**
□ Phó Tổng Biên tập: **Nguyễn Phú Đức; Trương Quang Thu; Phạm Minh Báo; Nguyễn Anh Tuấn; Hà Hoàng Triều; Nguyễn Thị Liễu Hạnh**

□ Trụ sở: 165 Hùng Vương, phường Nghĩa Lộ; 02 Cao Bá Quát, phường Cẩm Thành; Bộ phận thường trực: 258A Phan Đình Phùng, phường Đăk Cẩm

□ Giấy phép xuất bản số: 439/GP-BTTTT và 460/GP-BTTTT, do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp
□ Chế bản tại Phòng Thư ký - Biên tập, Bảo và Phát thanh, Truyền hình Quảng Ngãi
□ 6 kỳ/tuần, khổ 28x42cm
□ In tại Công ty In Nhân Dân Bình Định. ĐT: 0256.3822810

Giá: 2.500 đồng